

مدیریت آموزش و پرورش استان گیلان	دبیرستان غیر دولتی دخترانه خواجه نصیر (دوره اول)	نمره	مهر آموزشگاه
سوالات ارزشیابی نوبت: اول	درس: ادبیات فارسی پایه: هشتم		
شامل ۶ سوال در ۲ صفحه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴	مدت امتحان: ۵ دقیقه	
نام	نام خانوادگی	نام دبیر	
		ندا سیدی	
ردی ف	سوالات	بارم	
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۲/۵ نمره) معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر فارسی روان بنویسید. (۱) حدّ من نیست ثنایت گفتن (۰/۵) (۲) به قدر فهم مستمعان می گویم (۰/۵) (۳) هان و هان خویشتن را خوار مدار (۰/۲۵) (۴) از گفته او میبچ سر را (۰/۲۵) (۵) جهان متفق بر الهیتش (۰/۲۵) (۶) عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نژند (۷) به مورچه و کوچکی جئه آن بنگر (۰/۲۵) چون برآید این همه گل های نغز کامکار؟ (۰/۵)	۲/۵	
	ب) معنی واژه (۱ نمره) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (۱) سیل و طوفان <u>نعره</u> توفنده اش (۰/۲۵) (۲) چون نرسی کاین <u>تماثیل</u> از کجا آمد پدید؟ (۰/۲۵) (۳) تو <u>دعوی</u> دانایی می کردی (۰/۲۵) (۴) برترین ستایش آن است که بر زبان و <u>خامه</u> دشمن روان شود؟ (۰/۲۵)	۱	

پ) درک مطلب (۲/۵ نمره)

الف) در بیت ((زَنهار مگو سخن به جز راست نفعمان نیست سخن راست را نگویم.)) (۰/۲۵) درست نادرست

ب) با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید.

پشته ای خار همی برد به پشت	خارکش پیری با دلق درشت
هر قدم دانه شکاری می کاشت	لنگ لنگان قدمی برمی داشت
رخش پندار همی راند ز دور	نوجوانی به جوانی مغرور
گفت کای پیر خرف گشته خموش	آمد آن شکر گزایش به گوش
عمر در خار کشی باخته ای	عزت از خواری نشناخته ای
که نی ام بر در تو بالین نه	پیر گفتا که چه عزت زین به
به خسی چون تو گرفتار نساخت	شکر گویم که مرا خوار نساخت

* از نظر پیر خارکش، عزت و آزادگی در چیست؟ (۰/۲۵)

* مفهوم (خسی) در بیت آخر چیست؟ (۰/۲۵)

* یک جفت کلمه هم آوا از متن بیابید و بنویسید. (۰/۲۵)

* با توجه به مصراع ((رخش پندار همی راند ز دور)) کدام معنی درست است؟ (۰/۲۵)

۱) جوان اسب می راند. ۲) جوان مغرورانه پیش می آمد.

* منظور از مصراع ((که نی ام بر در تو بالین نه)) چیست؟ (۰/۲۵)

* در ترکیب ((دانه شکر)) تشبیه وجود دارد. (۰/۲۵) درست نادرست

پ) با توجه به عبارات زیر عقیده بهلول در مورد آداب درست غذا خوردن چیست؟ (۰/۵)

((بدان که این ها که تو گفتی همه فرع است و اصل در خوردن آن است که لقمه حلال باید و اگر حرام را صد از این گونه آداب به جایاوری فایده ندارد.))

ت) در بیت ((کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر این همه صورت برد بر صفحه هستی به کار))

به کدام یک از نام های خداوند اشاره شده است؟ (۰/۲۵)

ت) دانش های زبانی (۱/۵ نمره)

۱) در گروه های اسمی ... ((مرد دانشمند)) ((فضای ذهن)) هسته را مشخص کنید. (۰/۵)

۲) بن مضارع ((نوشتید)) را بنویسید. (۰/۲۵)

۳) هر یک از واژه های مشخص شده را به نقش دستوری خود وصل کرده و گزینه صحیح را انتخاب نمایید. (۰/۷۵)

۱-می باش به عمر خود سحر خیز الف: نهاد

۲-خرسند شود ز تو خداوند ب: مفعول

۳-این همه صورت برد بر صفحه ی هستی به کار ج: مسند

ث) دانش های ادبی (۱/۵ نمره)

- ۱) گلستان سعدی و کلیله و دمنه از بهترین نمونه های ادبیات..... به شمار می آیند؟ (۰/۲۵)
- ۲) الف) مشبه مشبه به و وجه شبه را در عبارت ((این ابزارها همچون بمب ویرانگری هستند)) مشخص کنید. (۰/۷۵)
- مشبه:..... مشبه به:..... وجه شبه:.....
- ب) در مصراع ((خیزید و خز آرید که هنگام خزان است)) تکرار حروف (خ) و (ز) کدام آرایه ادبی را ایجاد کرده است؟ (۰/۲۵)
- پ) کدام گزینه در قالب مثنوی سروده شده است؟ علامت بزنید (۰/۲۵)
- ۱) گفتم که از که پرسم جانان نشان کویت؟   گفتا نشان چه پرسی؟ آن کوی بی نشان است
- ۲) خداوند بخشنده دستگیر   کریم خطا بخش پوزش پذیر

۱/۵

ج) تاریخ ادبیات (۱ نمره)

۲) گزینه های مرتبط از ستون (الف) را به ستون (ب) وصل کنید. (۱)

ب	الف
جامع التمثیل	محمد بن منور
تاریخ اردلان	جامی
هفت اورنگ	محمد حبله رودی
اسرار التوحید	مستوره کردستانی

مدیریت آموزش و پرورش استان گیلان	دیپستان غیر دولتی دخترانه خواجه نصیر (دوره اول)	نمره	مهر آموزشگاه
سوالات ارزشیابی نوبت: اول	درس: ادبیات فارسی پایه: هشتم		
شامل ۶ سوال در ۲ صفحه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴	مدت امتحان: ۵۰ دقیقه	
نام	نام خانوادگی	نام دبیر	
		ندا سیدی	

ردیف	سوالات	بارم

الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵/۲ نمره)

معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر فارسی روان بنویسید.

(۱) حد من نیست ثنایت گفتن (۵/۰) *خواب در حد و تو را در حد من است که از نیت ما بیست هزار*

(۲) به قدر فهم مستمعان می گویم (۵/۰) *به اندازه درک شنونده سخن گویم*

(۳) هان و هان خویشان را خوار مدار (۲۵/۰) *آناه باسی خود را خوار در دست مدره*

(۴) از گفته او مپیچ سر را (۲۵/۰) *لذت فرمای از سخنان پدر زانویانی نذر*

(۵) جهان متفق بر الهیتش (۲۵/۰) *تمام جهان بر خدای خدازند بیدل بر صخره مستند*

(۶) عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نژند *چون بر آید این همه گل های نغز کامکار (۵/۰)*

عقل اناله دجار کفج و تجب مالمود به خیره از خاک سرد تار است این گلزار زیبا در این به

(۷) به مورچه و کوچکی جنه آن بنگر (۲۵/۰)

مورچه ریزی به آن تفه کن

ب) معنی واژه (۱ نمره)

معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.

(۱) سیل و طوفان کعره توفنده اش (۲۵/۰) *خردان، غوغاکنده*

(۲) چون نرسی کاین تماثل از کجا آمد پدید؟ (۲۵/۰) *تغایر*

(۳) تو دعوی دانایی می کردی (۲۵/۰) *اربعاً*

(۴) برترین ستایش آن است که بر زبان و خامه دشمن روان شود؟ (۲۵/۰) *علم*

پ) درک مطلب (۲/۵) (نمره ۵)

الف) در بیت ((زنهار مگو سخن به جز راست نفعمان نیست سخن راست را نگوئیم)) (۰/۲۵) درست نادرست

ب) با توجه به آیات زیر به سوالات پاسخ دهید.

پشته ای خار همی برد به پشت	خار کش پیری با دلوق درشت
هر قدم دانه شگری می کاشت	لنگ لنگان قدمی برمی داشت
رخش پندار همی راند ز دور	نوجوانی به جوانی مغرور
گفت کای پیر خرف گشته خموش	آمد آن شکرگزایش به گوش
عمر در خار کشتی باخته ای	عزت از خواری نشناخته ای
که نی ام بر در تو بالین نه	پیر گفتا که چه عزت زین به
به خسی چون تو گرفتار نساخت	شکر گویم که مرا خوار نساخت

۲/۵

* از نظر پیر خار کش، عزت و آزادگی در چیست؟ (۰/۲۵) **عزت و آزادی و دوری از دنیا**

* مفهوم (خس) در بیت آخر چیست؟ (۰/۲۵) **بیت و بی ارزشی**

* یک جفت کلمه هم آوا از متن بیاید و بنویسید. (۰/۲۵) **خوار - خار**

* با توجه به مصراع ((رخش پندار همی راند ز دور)) کدام معنی درست است؟ (۰/۲۵)

۱) جوان اسب می راند. ۲) جوان مغرورانه پیش می آمد

* منظور از مصراع ((که نی ام بر در تو بالین نه)) چیست؟ (۰/۲۵) **عزت و پندار تو نیست**

* در ترکیب ((دانه شگری)) تشبیه وجود دارد. (۰/۲۵) درست نادرست

پ) با توجه به عبارات زیر عقیده بهلول در مورد آداب درست غذا خوردن چیست؟ (۰/۵)

((بدان که این ها که تو گفتی همه فرع است و اصل در خوردن آن است که لقمه حلال باید و اگر حرام با صد از این

گونه آداب به جا بیاوری فایده ندارد)) **آداب درست غذا خوردن است**

ت) در بیت ((کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر این همه صورت برد بر صفحه هستی به کار))

به کدام یک از نام های خداوند اشاره شده است؟ (۰/۲۵) **صورتگر نقاشی**

ت) دانش های زبانی (۱/۵) (نمره ۵)

۱) در گروه های اسمی ((مرد دانشمند)) ((فضای ذهن)) هسته را مشخص کنید. (۰/۵)

۲) بن مضارع ((نوشید)) را بنویسید. (۰/۲۵) **نوشی**

۳) هر یک از واژه های مشخص شده را به نقش دستوری خود وصل کرده و گزینه صحیح را انتخاب نمایید. (۰/۷۵)

- ۱- می باش به عمر خود سحر خیز الف: نهاد
- ۲- خرسند شود ز تو خداوند ب: مفعول
- ۳- این همه صورت برد بر صفحه ی هستی به کار ج: مسند

۱/۵

ث) دانش های ادبی (۱/۵) نمره

- ۱) گلستان سعدی و کلیله و دمنه از بهترین نمونه های ادبیات تفصیلی ..... به شمار می آید؟ (۰/۲۵)
- ۲) الف) مشبه مشبه به و وجه شبه را در عبارت ((این ابزارها همچون بمب ویرانگری هستند)) مشخص کنید. (۰/۷۵)
- مشبه: ابزارها ..... مشبه به: بمب ..... وجه شبه: ویرانگر
- ب) در مصراع ((خیزید و خز آرید که هنگام خزان است)) تکرار حروف (خ) و (ز) کدام آرایه ادبی را ایجاد کرده است؟ (۰/۲۵) واج آراسی یا تفصیروف
- پ) کدام گزینه در قالب مثنوی سروده شده است؟ علامت بزنید (۰/۲۵)
- ۱) گفتم که از که پرسم جانان نشان کویت؟   گفتا نشان چه پرسی؟ آن کوی بی نشان است
- ۲) خداوند بخشنده دستگیر   کریم خطا بخشش پوزش پذیر

۱/۵

ج) تاریخ ادبیات (۱ نمره)

۲) گزینه های مرتبط از ستون (الف) را به ستون (ب) وصل کنید. (۱)

ب	الف
جامع التمثیل	محمد بن منور
تاریخ اردلان	جامی
هفت اورنگ	محمد حبله رودی
اسرار التوحید	مستوره کردستانی